

Dagbok från Stenstaka

Gunilla Åkerberg

15 oktober 2004

Anländer Stenstaka med Sune. Kaffe och elda i pannaninstruktioner. Med mera. Sune och Marianne lämnar ön för Tunisiens varma hav. Labbis, fåren, hönsen, tjurkalven och jag är kvar. Promenad längs Strandvägen. Två gäster anländer med Ragnar 15.00. De tar sitt härbärge i drängstugan. Börjar sy på skinnvästen. Stänger för hönsen. God natt.

16 oktober 2004

Mulet men inget regn. Sov länge. God frukost. Öppnar för hönsen. Promenad till Bösshamn, Skolan och Bruket. Undrar vilken jordmån det är på de gamla åkrarna till Bruket. Lämplig för bärödling/jordgubbar, grönsaker. Syr på västen. Vegetarisk kålpudding. Eftermiddagstur – Labbe hittar Rävén ute på udden men den smiter in under Fyren och Labbis nosar runt. Får upp Rävén igen som nu tar sin tillflykt under Sjöboden och Labbis hänger på. Hon skäller och morrar ut Rävén i en timme och jag orkar inte vänta ut dem utan tar Strandvägen. Stänger för hönsen och syr vidare på västen. Gästerna i Drängstugan knackar på med ett varmeljus i en lykta och talar om att det blivit strömlöst i Matsalen och köket.. Vi letar proppskåp – inga fel!! Ringer Tunisien. Ringer Anette (dräng på fastlandet), Urban (sambon) tipsar om proppskåp på stolpen – inga fel!! Sune ringer och tipsar om jordfelsbrytaren –felet avhjälp. + 25 grader i Medelhavet. God natt.

17 oktober 2004

Mulet, regn, kulingvarning. Strandpromenaden. Öppnar för hönsen. Börjar läsa gamla uppsatser för att få inspiration till ett utkast om en folkhögskolekurs "Skärgårdsbruk och demokrati". Ragnar hämtar gästerna. Jag stänger av elen, de har glömt en handduk. Jag är ensam av arten människa på ön. Skådar Rävén. Labbis känner vittring, försvinner nordvästlig riktning. Eldar i pannan. Läser. Lax, potatis, avocado. Vandrar mainroad till Stångudden. Löven faller, två rådjur, en flock koltrastar har tagit skydd i riset. Vinden ligger på vid fyren, drar och sliter i människokroppen liksom i årstillväxten. Vi ska provas, vänjas, bita fast rötterna. Stå pall. Hemma blinkar ljuset – någon gren som ligger på? Stänger för hönsen. Syr på västen.

18 oktober 2004

Vinden har stört nattsömnen. Öppnar för hönsen, dom får fiskrens. Kinnekulle syns. Mojnät lite? God frukost och västsömnad. Bakar knäckflarn och bränner dem kolsvarta.

Rävén syns vid stora eken. En ensam höna springer över gården! På med tröjan och träskorna. Tuppen och två hönor i höns huset, inga andra syns till! Mera kläder och bättre skor. En ensam brun höna vid Drängstugan föses in. Stänger hönsluckan. Ljusa fjädrar på ången i viken, Labbis får vittring. Sorg, sorg, sorg. Hur många mer är döda? Vilken usel dräng som inte förmår vakta hönsen. Plockar några fjädrar. Vandrar ut på udden. Labbis hittar en höna under Fyren. Lättnad. Vi föser henne till höns huset. En ny tur på udden. En ljus höna kurar i en enbuske. Glädje. På vår väg mot höns huset hittar vi en brun också. Himla skönt. Men sen inga mer. Jag binder två prydnader av fjädrarna – hon ska hedras till påsk. Äter rester. Mitt i en tugga går en mörk höna över gården. Rusar ut och öppnar höns gluggen. Hädanefter är sju höns och en tupp inestängda då inte jag och Labbis är ute på gården. Rävén har fått sitt. Hedrar den lilla hönan med en sup och ett bastubad.

19 oktober 2004

En seg morgon men Labbe och jag tar oss runt strandpromenaden. Mulet men inte regn, det är stilla i naturen. Hönsen får vara inne. Det blir en hussittardag med mycket studier; Tor Nörretranders, Märk världen. I dag har jag läst om medvetandet – hur vi sorterar information och bildar oss ett medvetande och vad som finns innan vi blir medvetna. Kokar en god rysk rödbets-soppa och blir sugen på kaffe och glass till efterrätt. Letar i köksfrys men finner ingen glass – det är ett gästfritt hem jag bebor. I frysen i källaren kanske? Jajamensan, gräddglass med kolasmak. Sätter skeden i glassen. DEN ÄR ALLDELES MJUK!!! Vad är det med frysen? Ner i källaren. Bären är mjuka, liksom brödet och jag kan trycka pekfingret in i en köttbit. Är frysen på? Ja. Är den trasig? Antagligen. Finns det plats i andra frysar?? Jag gör plats i frysskåpen i ateljen och i vandrarsköket och kör kött i skottkärran över gården. Det fyller bra och som tur är finns även plats i ladugårdens fryser. Allt går in. Jag hittar goda kakor till kaffet. Labbis blir glad åt den smälta glassen. Undrar hur länge det dröjer innan jag ger upp att vänta på att det kommer någon på besök. Det bästa med att vara ensam människa på en ö är att det finns inga val att göra. Det innebär frihet. Motsägelsefullt. Att inte ha några val är frihet – fantastiskt. Ingen Räv har syns till. Den ligger väl och idisslar någon stans.

20 oktober 2004

En god natts sömn. Labbis ville ut vid 3.00. In vid 3.30. Frukost. Det är kulingvarning och Kinnekulle är dold i dunkel liksom Trängeln. Är ute i regnet och kör sten till sparrissängen. Labbis hittar rävén på udden och jag ser att den har skabb. Stackars rävén – det är därför den är här och vill ha smidig mat då den inte har tid att jaga på annat vis då den måste klia sig hela tiden. Men jag håller hönsen inne.

Forts nästa sida

Dagbok, Forts...

20 oktober 2004

Sovit dåligt. Vaknar av att det knackar på dörren. Så blir allt tyst. Det var Labbis som dunkade med svansen i golvet. Kinnekulle är på plats. Tar en tur runt Strandpromenaden. Det är stilla. Tjuren framträder inte mot de höstligt gulbruna löven. Frukost, som alltid bovetegröt. Släpper ut hönsen. Kollar över frysarna – allt OK. Bär in trädgårdsmöbler, tömmer askkoppar. . Det bästa med att vara ensam människa på en ö är att man kan sitta med dörren öppen på dass och titta på svanfamiljen. Börjar gräva kring sparrissängen. Hittar ett rede med tolv ägg bland kvickrotten. Kokar ost av gammal mjölk till hönsen och föser in dem. Bakar bröd. Kåkar rökt sik med äggröra och tomat sallad. Tar en tur i skogen, plockar trattkantareller. Ser rådjur. Rensar svamp och sappar. God natt.

21 oktober 2004

Jag har tappat en dag, fråga mig inte vilken. Igår var igår det vet jag. Liksom att idag är idag. Men jag vet inte om det blir ett i morgon. I går försökte jag förstå hur det är när det inte finns någon temperatur. Som i de svarta hålen. I "Märk världen" kan man läsa om att det bara var en bite information som fanns bråkdelar av en sekund efter "the big bang", och universum hade en volym mindre än en hundradels centimeter. Ändå fanns där allting vi ser/vet idag!! Ja, märklig är världen. Det är Regn och kuling. Labbis och jag inhyer morgonpromenaden. Läser och skriver. Och helt plötsligt är hela Stenstaka ett silverglittrande hav och en guldglänsande björklövstäckt mark. Jag fortsätter med sparrissängen. Kör mer sten samt kompost från den gamla fårhusbädden som legat i hagen ett år. Tufft grävjobb i gamla trädgårdslandet. Efter middagen en tur ut i skogen. Vi går mot Luröbryggan. Möter fåren vid tegelbruket. Hinner inte fram, vänder för att hinna hem innan mörkret har lagt sig. Rådjuren blir störda. Fåren är kvar vid bruket, jag försöker locka med mig dem hem men de glör bara på mig. Jag stänger leddet och hoppas att de ska vara kvar i morgon. En halvmåne hänger över Bössholmen. Det är så vackert. Och allt detta finns här för mig att skåda. Att vara ensam människa på en innebär att man hinner tänka. Inget ockuperar ens tid – tiden är oändlig. Så upplever jag det. Jag har nog aldrig varit ensam människa så länge. Det är något speciellt Luften blir påtaglig. Fåglarna kommer så nära. Och gräset.

23 oktober 2004

Den där dagen som blev borta. Jag tror det var en svår dag. Att inte se/lukta/möta en människa är ovant. Det påverkar. Man är så van även om jag lever allena. Känner mig olustig, obekvämt med mig själv. Säkert regnade det också. Blir jag sedd, finns jag till. Och hur hade det varit om det varat för evigt, om jag inte vetat att det upphör? Men hägern väntade i viken.

- 6 -

Forts sid 8

Kallelse till årsstämma i Luröskärgårdens Natur- och Kulturförening

Välkommen till årsmöte och ännu en trevlig arbetshelg i gemytlig samvaro på Lurö!

När? 23-24 april 2005 (själva årsmötesförhandlingarna äger rum den 23 april kl 17.00 på Stenstaka med efterföljande middag som föreningen står för)

Hur? Båt avgår från Ekenäs (med Sune) resp Spiken (med Hasse) lördag 23 april kl 9.00, återresa söndag eftermiddag. Vi som vill träffas redan fredag kväll för knytfest på Lurö, ring för mer info om detta!

OBS! För planering av sysslor, båttransporter, gemensam middag och logi måste Du anmäla Dig till Sune/Marianne tfn 0533-290 12 eller mail info@luringen.se senast den 15 april! Tag med egna lakan om Du övernattar och egen mat utom till lördag middag, samt ett glatt humör!

Dagordning för årsstämman

- § 1 Val av ordförande för stämman samt godkännande av dagordningen
- § 2 Anmälan av styrelsens val av protokollförare
- § 3 Val av 2 justeringsmän
- § 4 Fråga om stämman blivit behörigt utlyst
- § 5 Anmälan av föregående årsmötes protokoll
- § 6 Föredragning av styrelsens verksamhetsrapport och årsredovisning
- § 7 Uppläsning av revisionsberättelse
- § 8 Fastställande av balansräkning
- § 9 Fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter
- § 10 Beslut med anledning av uppkommen vinst/förlust
- § 11 Fastställande av ersättningar för styrelseledamöter, revisorer och övriga funktionärer
- § 12 Val:
 - Ordförande för ett år
 - En ordinarie styrelseledamot för fem år
 - En suppleant till styrelsen för fem år
 - Eventuella fyllnadsval
 - En revisor och en suppleant för ett år
 - Valberedning för ett år (3 ledamöter)
- § 13 Fastställande av medlemsavgift för nästa verksamhetsår
- § 14 Övriga frågor
- § 15 Fastställande av tid för nästa årsstämma
- § 16 Årsstämman avslutas

- 3 -

Dagbok, forts...

24 oktober 2004

Det är uppehåll men mulet och det har mojnat. Ut och gör färdigt sparrissängen. Hämtar en kärra kompost från den gamla färbädden. Upptäcker fåren i hagen. Dom vet var de hör hemma och har ett stort revir. Totalt sju kärror sten, tre kärror kompost och en himlafin säng som jag planterar 15 sparrisplantor i. Rester blev det, i form av en kärra kvickrot. Ser fram mot en middag med sparris om ett och ett halvt år. Och sedan varje år. Tar en tur längs stängslet för att avslöja fårens rymmarställe. En tall har fallit över stängslet, möjligen tar den strömmen. Hittar trattkantareller och plockar baskern full. Gott till middag. Läser och så ut en stund innan skymningen. Städar upp lite efter mig. En tur till skogen och en till basker med trattisar. Det är aldrig så vackert som då det skymmer. Ljuset över detta mäktiga innanhav upplevt från stranden nedanför drängstugan. Jag känner mig som ett med elementen, med allt. Med allt. Värmer bastun.

25 oktober 2004

Sovit dåligt. Det blev så varmt i huset. Effektiv panna. Och för sen uppesittarkväll med en våldsamt film om motsättningarna mellan nazister och svarta i USA. Åter frukost. Tar en tupplur för öppen dörr. Vaknar av att Labbis härjar runt. En talgoxe har kommit in i rummet och Labbis fångar den. Fjädrar kvar på fönsterbrädan. Små sprickor i molnbanken. Bär in trädgårdsmöbler. Skriver och fikar. Solen kommer, blå himmel, guldgula löv, varmt och ljuvligt. Planterar blommor, physalis har fallit för egen tyngd. Fåren vilar vid dasset, och tjuren sover under björken. Tar med en såg och går mot rotvältnen över stängslet. Hittar "mainroad till friheten". Hittar trattisar och tar en sist tur runt Strandvägen. Det är bedårande vackert. Och så en sista raggtur ner till bryggan, där står hägern på ett ben på sittmöbeln på brygga. Hon sover och bryr sig varken i Labbis eller mig. I morgon går båten mot fastlandet. Labbe hänger med. Fåren får fri tillgång till rosor, ringblommor och annat gått i trädgården. Det hade inte gjort något att stanna lite

längre. Tack för mig du fagra plats på jorden *Gunilla Åkerberg*

MEDLEMSAVGIFT: 50 kr/ person och 10 kr per tillkommande familjemedlem /år.

**Föreningens plusgirokonto:
61 58 44 - 8**

Fakta om Luröskärgårdens Natur-och Kulturförening:

**Ordförande: Hans Kongbäck,
Tfn 0510-10577, email yk.form@telia.com**

**Sekreterare: Marianne Westerberg,
Tfn 0533-290 12, email info@luringen.se**

**Kassör: Gunnar Löfdahl
Tfn 054-87 35 93, email gunnar.l@telia.com
HEMSIDA: www.luro-vanern.com**

Vår 2005 – marsvinter.

LURÖBLADET

Nr 1/2005

Redaktionskommitté:

**Hans Kongbäck
Marianne Westerberg
Cecilia Pärn
Alf Olsson**

Så är vi där igen. Vart tog året som gick vägen? Livet och allt runt om tycks röra sig i en alltmer uppåtgående spiral. Det var kanske därför höstens Luröblad uteblev. Nåja...

Den vinter vi är inne i nu liknar ju på pricken den förra. En köldknäpp i slutet av november, i bästa fall rimfrost eller lite snö till jul, nästan midsommarkyla kring nyår och nu i mars, när snödropparna kikat upp, slår vintern till. Men till påsk kommer vårvärmen! För någon vecka sedan talade jag med Tage Petrusson, uppväxt på Djurö på 30-talet. Tage läste ur sin pappas almanacka från 1940. Den 4:e januari lämnade familjen Djurö för att bo på fastland fram till islossningen. Djuröbesök i mars. Isen var då 60 cm tjock. Tillbaka till Djurö den 14 maj. Då låg fortfarande mycket is kvar i sjön. Inte förrän den 10 juni försvann isen från vikarna! De s.k. krigsvintrarna var ju extremt kalla jämfört med dem vi nu upplever.

Nu under den sista köldknäppen ligger is på Kinnevik och på nästan hela Dalbosjön. Runt Hindens rev har isen varit perfekt för långfärdsåkning. I Ekens skärgård ligger isranden vid de yttersta skären och i Spiken hålls en ränna öppen för fisket. Det myckna blåsandet har gjort isen förrädisk. Varmt bottenvatten har rört sig under isen, så att helt plötsligt dyker små vakar upp.

April närmar sig och därmed vårens årsmöte och arbetshelg den 23 och 24. Vilken succé det blev förra året med så många deltagare! 50 dagsverken på två dagar – det ger resultat! Tack alla ni som bidrog. Planera in den 23 och 24 april och kom ut och möt våren på Lurö.

Under hösten transporterades motorn till pumphuset ut och nu skall den skruvas fast och dessutom är det dags att se över skovelverket.

Under 2004 har en arbetsgrupp i föreningen haft kontakter med representanter från Säffle kommun och länsstyrelsen för att via fonder och projekt få medel till både restaurering av skärgården och någon mer bosättning. Mer om detta längre fram i bladet och dessutom mer information på årsmötet.

Välkommen! *Hasse*

Årsstämma kombinerat med arbetshelg hölls den 23-24 april. Hela 25 medlemmar slöt upp, vilket innebar att ca 50 dagsverken avverkades. Arbetet ägnades åt bl.a. stängselreparationer, röjning och målning.

En mindre medlemsskara träffades under arbetshelgen den 25-26 september och avlägsnade det hö som hade slagits på tegelbruksängen.

Under hösten har en arbetsgrupp träffat representanter från Länsstyrelsen och Säffle kommun för att försöka få fram medel till restaurering av skärgården och en eventuell bosättning i skärgården. Vid två av träffarna gjordes besök på bl.a. Kalvön och N. Hökön.

Under hösten hämtades även tändkulemotorn från Sjötorp till pumphuset. Kjell Olofsson körde ut motorn till Örnvalds brygga och kort därefter transporterade bröderna Örnvald motorn vidare till och in i pumphuset.

Den 13 november arbetade 5 medlemmar med att lossa motorbädden på motorn. Bädden behöver justeras för att få motorn i rätt läge.

Vår förening nominerades också till Värmlands turistråds turistpris 2004 under samma höst. Hasse deltog som representant för föreningen vid Turismtingets nomineringsbankett. Priset gick dock till Klässbols Linneväveri denna gång. Kul ändå att vi blev nominerade.

Spiken 2005 – 04 – 23

Hans Kongbäck

Bra att veta inför årsmötet:

Ordinarie- och suppleantpost i styrelsen som är föremål för omval innehas nu av Hans Kongbäck och Cecilia Pärn.

Revisor och –suppleant är Ulla Cederqvist resp Torbjörn Erixon

Valberedningen består av : Kicki Rask, Lidköping, Marianne Westerberg, Lurö och George Kunze, Karlstad

Projekt: Återskapa kulturmiljöerna i – Lurö Skärgård

Sedan förra årsmötet har en arbetsgrupp inom Luröföreningen tittat närmare på möjligheterna att utveckla en levande skörgård genom att återskapa en del av de gamla kulturmiljöerna på tidigare bebodda öar. Tanken är inte ny men det som är annorlunda idag är att både Säffle kommun och Länsstyrelsen är positiva till det hela. Naturvårdsverket har också kommit med en ny programförklaring för naturskyddade områden (Värna, Vårda, Visa, Rapport 5410, beställ den från NNV) som ger helt nya förutsättningar för samverkan mellan naturskydd – landskapsvård – turism.

Arbetsgruppen har sammanställt en första idéskiss; en slags vision som skickats till Kommunen och Länsstyrelsen och man håller på att titta på möjligheter att hitta projektpengar .mm. Inget konkret än men skrivelsen kan Du ladda ner från föreningens hemsida www.luro-vanern.com, och vill Du veta mer kan Du t ex ringa Gunilla Åkerberg som hållit i pennan på tfn 0555-913 60.

Vårhälsning från Luröborna

Efter ännu en vinter blir det vår igen på Lurö, även om Kung Bore de sista veckorna ihärdigt försökt ta igen bristen på riktig vinter i januari – februari.

Nu fryser sjön bättre och snabbare än någonsin tidigare i vinter och det känns lite motigt att börja tvätta Luringens sängkläder, mattor och fönster när istapparna hänger på rad. Svårt att få nät i sjön också när vattnet är så hårt...Men redan innan Du har detta blad i Din hand har nog Europavärmen nått ända hit och då får vi styrfart igen för vårpysslet. Bra var det med mildvintern ändå, eftersom Marianne fick sin andra knäled utbytt och dessutom opererade bort en muskelknota i magen, och Sune fick dra största lasset med fåren, veden och allt annat som hör vintern till.

Nu ser vi fram emot en ny sommar med folk på ön igen. Spännande är det att fantisera om hur det skulle vara med fler bofasta i skärgården, vi kan bara hoppas!

Marianne & Sune